

ANTWOORDEN LES 7

1.

	presens	futurum	imperfectum
1 ^e p.ev.	εἰμί	ἔσομαι	ἦμην
2 ^e p.ev.	εἶ	ἔσῃ	ἦς of ἦσθα
3 ^e p.ev.	ἐστίν	ἔσται	ἦν
1 ^e p.mv.	ἐσμέν	ἐσόμεθα	ἦμεν of ἦμεθα
2 ^e p.mv.	ἐστέ	ἔσεσθε	ἦτε
3 ^e p.mv.	εἰσίν	ἔσονται	ἦσαν

2.

1. καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσίν. (Mt 2:18) ἤθελεν = ind.impf.act. 3 ^e p.ev. van θέλω, <i>willen</i> . Het is een onregelmatig ww. Het augment van het impf is hier η-. παρακληθῆναι = inf.aor.pss. van παρακαλέω, <i>smeken, troosten</i> . εἰσίν = ind.prs.act. 3 ^e p.mv. van εἰμί. De (werk)vertaling wordt dus: en niet zij wilde getroost worden, omdat niet zij zijn.
2. εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γίνωνται. (Mt 4:3) εἶ = ind.prs.act. 2 ^e p.ev. van εἰμί. εἰπέ = gbw.aor.act. 2 ^e p.ev. van λέγω, <i>spreeken</i> . γίνωνται = sub.aor.med. 3 ^e p.mv. Een sub geeft een mogelijkheid of wenselijkheid aan. Vertaling: indien (een) zoon jij bent van God spreek (op)dat de stenen broden zullen worden.
3. Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστίν ὁ ὀφθαλμός (Mt 6:22) ἐστίν = ind.prs.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: de lamp van het lichaam is het oog.
4. οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. (Mt 20:16) ἔσονται = ind.fut.act. 3 ^e p.mv. van εἰμί. Vertaling: zo zullen zijn de laatsten eersten en de eersten laatsten.
5. καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. (Mt 26:69) ἦσθα = ind.impf.act. 2 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: ook jij was met Jezus de Galileeër.
6. καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόμα[τα] βοανηγές, ὃ ἐστίν υἱοὶ βροντῆς. (Mc 3:17) ἐπέθηκεν = ind.aor.act. 3 ^e p.ev. ἐπιτίθημι, <i>leggen op</i> . ἐστίν = ind.prs.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. βοανηγές kun je beschouwen als een eigennaam, die in het vers zelf wordt toegelicht.

Vertaling: en hij legde op hen naam Boanerges, dat is zonen van de donder(slag).
7. Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν (Mc 8:1)
ὄντος = part.prs.act.gen.mnl.ev. (of onz.ev. maar niet hier) van εἰμί. ἐχόντων = part.prs.act.gen.mnl.mv. van ἔχω, <i>hebben</i> . φάγωσιν = sub.aor.act. 3 ^e p.mv. van ἐσθίω. <i>eten</i> . Vertaling: in die dagen opnieuw een grote menigte zijnde en niet hebbende iets dat zij zouden kunnen eten.
8. πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον (Mc 13:4)
ἔσται = ind.fut.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: wanneer deze dingen (of: dat) zal zijn en wat (is) het teken.
9. οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν ἔνοχον εἶναι θανάτου. (Mc 14:64)
κατέκριναν = ind.aor.act. 3 ^e p.mv. van κατακρίνω, <i>veroordeelen</i> . εἶναι = inf.prs.act. van εἰμί. ἔνοχον = aan de uitgang zie je dat het in de acc staat. θανάτου = aan de uitgang zie je dat het in de gen staat. Vertaling: maar de allen veroordeelden hem schuldig te zijn des doods.
10. οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. (Mc 14:69)
ἐστιν = ind.prs.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: deze uit hen is.
11. ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγώ εἰμι Γαβριήλ (Lc 1:19)
εἰμι = ind.prs.act. 1 ^e p.ev. van εἰμί. εἶπεν = ind.aor.act. 3 ^e p.ev. van λέγω, <i>spreken</i> . Let erop dat hier het pvnw nog eens apart staat vermeld. Vertaling: de engel (bode) sprak tot hem: ik, ik ben Gabriël.
12. πολλὰ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου (Lc 4:25)
πολλὰ = bnw.nom.vr.mv. van πολὺς, <i>veel, talrijk</i> . Je ziet dat het bnw zich in de uitgang richt naar het volgende znw, χῆραι, <i>weduwen</i> . ἦσαν = ind.impf.act. 3 ^e p.mv. van εἰμί. Vertaling: veel weduwen waren (er) in de dagen van Elia.
13. ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. (Lc 23:47)
ὅντως = niet verwarren met ὄντος! ἦν = ind.impf.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: waarlijk deze mens rechtvaardig was.
14. μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς (Jh 1:18)
ὁ ὢν = part.prs.act.nom.mnl.ev. van εἰμί. Vertaling: eniggeboren zoon de zijnde in de boezem van de vader.

15. καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα. (Rm 4:17)
καλοῦντος = part.prs.act.gen.mnl.ev. van καλέω. ὄντα = part.prs.act.acc.mnl.ev., nom.onz.mv. of acc.onz.mv. van εἰμί. Aan het lidwoord τὰ kun je zien dat we met de onz vorm te maken hebben. In dit geval tweemaal de acc. Vertaling: en roepende de niet zijnden (dingen) als zijnden (dingen).
16. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον, ἦτω ἀνάθεμα. (1Co 16:22)
εἴ = voegwoord φιλεῖ = ind.prs.act. 3 ^e p.ev. van φιλέω. ἦτω = gbw.prs.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: indien iemand niet liefheeft de Heer hij moet zijn een vervloeking.
17. ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ (Jk 5:12)
ἦτω = gbw.prs.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. Vertaling: maar het moet zijn van u het ja ja en het nee nee
18. καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὧν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος (Op 1:4)
ὁ ὧν = part.prs.act.nom.mnl.ev. van εἰμί. ὁ ἦν = ind.impf.act. 3 ^e p.ev. van εἰμί. ὁ ἐρχόμενος = part.prs.medium.nom.mnl.ev. van ἔρχομαι, <i>komen</i> . Vertaling: en vrede van de zijnde en hij (die) was en de komende
19. καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἃν εἴπω σοι. (Mt 2:13)
ἴσθι = gbw.prs.act. 2 ^e p.ev. van εἰμί. εἴπω = sub.aor.act. 1 ^e p.ev. van λέγω, <i>spreken</i> . Het woordje ἃν betekent oorspr <i>en verder</i> . Als het voor een subjunctief staat dan kan het vertaald worden met <i>zo, indien, wanneer</i> . Vertaling: en wees daar tot aan wanneer ik zeg jou

3. en 4. Lees- en leeroefening